

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Технологія та конструювання швейних виробів

УДК 687.442

ІННОВАЦІЇ В ПРОЕКТУВАННЯ ГОЛОВНИХ УБОРІВ

Студ. Д.О. Лайкун, гр. МгШ-17,

Т.П. Артеменко

Науковий керівник С.М. Березненко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є дослідження, спрямовані на удосконалення рівня якості головних уборів військовослужбовців за рахунок конфекціонування, зміни конструкції, технологічної обробки. Для вирішення цього завдання розглянуто способи використання головних уборів у різних сферах життєдіяльності військовослужбовців; проведено опитування серед споживачів, для виявлення недоліків та переваг вже існуючих головних уборів. На основі нових тенденцій в сфері розвитку головних уборів запропоновано інновації, що слугуватимуть для поліпшення комфортних умов людини в головному уборі.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес проектування головних уборів. Предметом дослідження є головні убори для військовослужбовців.

Методи та засоби дослідження. Дослідження базувалися на основі системного підходу, аналізу та синтезу інформації про недоліки та переваги існуючих головних уборів військового напрямку. Обробка та оформлення інформації проводилась за допомогою прикладних програм комп'ютерної техніки.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. В результаті роботи було виявлено переваги та недоліки головних уборів для військовослужбовців та запропоновано зміни в проектуванні. Удосконалено конфекціонування, конструктивний устрій та технологічну обробку. Проведені дослідження є підґрунтям для проектування сучасних головних уборів, що сприятимуть комфортному користуванню.

Результати дослідження. Ситуація на сході в Україні обумовлює постійне вдосконалення обмундирування військовослужбовців. На сьогоднішній день існуючі головні убори, що використовують військові не забезпечують комфорт належним чином. При проектуванні одягу та головних уборів в першу чергу необхідно враховувати показники ергономічності, надійності та конструкторсько-технологічні. Адже, саме ці показники впливають на підбір матеріалів з відповідними властивостями, конструкцію та технологічну обробку. Головні убори, так як і одяг впливають на фізіологічний і відповідно на психологічний стан здоров'я людини.

З 2015 року армія України забезпечила військових двома видами головних уборів: кепі бойове (кашкет бойовий) та панамі літня бойова, згідно технічних умов [1-2]. На основі опитування з військовослужбовців виявлено ряд недоліків в експлуатації виробів. Так сировинний склад матеріалів, який використовують для виготовлення кашкету та панамі бойових утворюють що спричиняє недостатні показники гігроскопічності, паропроникності та повітропроникності, створюючи несприятливий мікроклімат навколо голови. Надмірне потовиділення в зоні потилиці та лобу впливає на фізичний дискомфорт військових (Рис. 1) [3]. Матеріал не пропускає повітря в необхідній кількості чим створює парниковий ефект між головним убором та шкірою голови, а також не поглинає вологу, що виділяється шкірою голови. Окрім цього, наявний технічний шнур та фіксатор панамі літньої під час експлуатації натирає ділянки навколо обличчя. Недостатня висота стінки панамі не дозволяє зафіксувати панаму на голові належним чином. Під час опадів (дощу) поля панамі та козирок кашкету втрачають формостійкість та жорсткість. Ще одним недоліком в цих

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Технологія та конструювання швейних виробів

моделях головних уборів є відсутність москітної сітки, в наслідок цього немає захисту від комах в польових умовах.

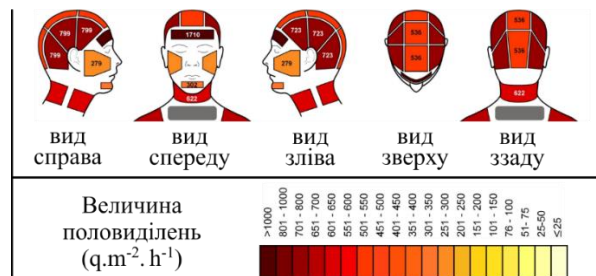

Рисунок 1 - Відображення інтенсивності зон потовиділення поверхні голови людини

Проаналізувавши недоліки головних уборів для військових було запропоновано ряд удосконалень в проектуванні, що сприятимуть покращенню конструкторсько-технологічних, ергономічних показників та показників надійності.

Таблиця 1 - Перелік недоліків головних уборів для військових

Вид головного убору	Перелік недоліків	Способи удосконалень
1	2	3
Кепі бойове	Технологічна обробка: відсутність жорсткості козирка.	Технологічна обробка: посилення жорсткості козирка за рахунок клейової бортівки.
Панама літня бойова	Конструктивний устрій: недостатня висота стінки; натирання ділянок обличчя від технічного шнура та фіксатора. Технологічна обробка: недостатня жорсткості полів	Конструктивний устрій: збільшення висоти стінки на 2,5 см; заміна фіксатора та технічного шнура (на шнур зі шкіри) Технологічна обробка: посилення жорсткості полів за рахунок клейової прокладки.
Для обох видів головних уборів	Матеріали: низька гігроскопічність; низька повітропроникність; низька паропроникність. Конструктивний устрій: недостатня кількість отворів (люверсів); відсутність москітної сітки для захисту від комах. Технологічна обробка: Недостатня формостійкість стінок	Матеріали: використання основного матеріалу з кращими гігієнічними показниками складом (100% бавовни), заміна внутрішнього шару стінки з основного матеріалу на бязь з складом (100% бавовни). Конструктивний устрій: збільшення кількості отворів (люверсів); створення додаткового виробу з москітної сітки; створення кишені на ділянці лоба з сітки на внутрішній частині стінки для додаткового вкладиша для вбирання поту Технологічна обробка: підсилення швів з використанням допоміжного матеріалу.

Висновки. Виявлено ряд недоліків головних уборів для військовослужбовців на основі опитувань та запропоновано можливі удосконалень, що сприятимуть покращенню показників ергономічності, надійності та конструкторсько-технологічні.

Ключові слова. Головні убори, проектування головних уборів, інновації в проектуванні, недоліки головних уборів, переваги головних уборів.

ЛІТЕРАТУРА

1. ТУ У 14.1-00034022-073:2015 Кепі бойове (кашкет бойовий).
2. ТУ У 14.1-00034022-080:2015 Панама літня польова.